

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

Статистичко истражување за продажните цени на
производителите на индустриски производи на
домашниот пазар

Ц_Ц.ДОМА_М_МК_2018_12

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	Контакт
1.1	Организација/ институција за контакт Државен завод за статистика
1.2	Организациска единица за контакт Одделение за индустрија, цени и деловни тенденции
1.3	Лице за контакт Ана Марија Петрова
1.4	Звање на лицето за контакт Помлад соработник
1.5	Поштенска адреса ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
1.6	Електронска адреса anamarija.petrova@stat.gov.mk
1.7	Телефонски број 02/3295-859
1.8	Факс 02/3111 336
2	Ажурирање метаподатоци
2.1	Последна потврда на метаподатоците

Државен завод за статистика

01/05/2019	
2.2	Последна објава на метаподатоците
01/05/2019	
2.3	Последно ажурирање на метаподатоците
01/05/2019	
3	Статистичка презентација
3.1	Опис на податоците
-Индекси на продажни цени на индустриското производство (вкупно, по главни индустриски групи, сектори и оддели според НКД Рев.2),	
3.2	Систем на класификации
-Национална класификација на дејности, НКД Рев.2, -Национална номенклатура на индустриски производи, ННИП, -Главни индустриски групи, ГИГ.	
3.3	Опфат на сектор/и
<p>Опфат на секторите:</p> <ul style="list-style-type: none"> -В/Б - Рударство и вадење на камен, -С/В - Преработувачка индустрија, -Д/Г - Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација (само група 35.1), -Е/Д - Снабдување со вода; отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината (само оддел 36), според НКД Рев.2. <p>Продажните цени на производителите на индустриски производи на домашен пазар од одделот Е/Д36, се прибираат и се во фаза на воспоставување.</p>	
3.4	Статистички концепти и дефиниции
<p>Продажната цена на производителите на индустриски производи продадени на домашниот пазар е цената според која производителот ги продава своите производи на редовните купувачи на домашниот пазар, во најголеми количества франко натоварено во вагон (камион) во местото на производителот. Во оваа цена влегува регресот, ако продавачот, според прописите, го остварува, а од цената се одбива трговскиот рабат и попустот што продавачот му го одобрува на купувачот. Во цената не се пресметани акциза и ДДВ.</p>	
3.5	Статистичка единица

Извештајни единици: Деловните субјекти кои произведуваат и продаваат индустриски производи на домашниот пазар кои припаѓаат на секторите: В/Б, С/В, Д/Г(група 35.1), освен В/Б0721, В/Б2446, В/Б254, В/Б301, В/Б303, В/Б304, според НКД Рев.2.	
Единици на набљудување: Секој одделен индустриски производ според ННИП, кој припаѓа на некој од секторите В/Б, С/В, Д/Г(група 35.1), освен В/Б0721, В/Б2446, В/Б254, В/Б301, В/Б303, В/Б304, според НКД Рев.2, произведен од деловните субјекти и продаден на домашниот пазар.	
3.6	Статистичка популација
Индустриските производи според ННИП, кои припаѓаат на секторите В/Б, С/В, Д/Г(група 35.1), освен В/Б0721, В/Б2446, В/Б254, В/Б301, В/Б303, В/Б304, според НКД Рев.2, произведени од страна на деловните субјекти и продадени на домашниот пазар.	
3.7	Референтна област
НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија)	
3.8	Временска покриеност
-Од јануари 1972 до 2000 година (претходна година = 100), според Единствена класификација на дејности (ЕКД), -Од јануари 2001 година (2010 = 100), според НКД Рев.2.	
3.9	Базен период
2015 = 100.	
4	Единица на мерење
Индекси, стапки (%)	
5	Референтен период
Месец.	
6	Институционален мандат
6.1	Законски акти и други договори
Национални: <u>Закон за државната статистика</u> http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx („Службен весник на Република Македонија“ бр. 54/97, 21/07, 51/11, 104/13, 42/14, 192/15 и 27/16) и <u>Програма за статистички истражувања</u> http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=8 2018-2022 („Службен весник на Република Македонија“ бр. 22/18).	

Меѓународни:

Регулатива (ЕЗ) бр. 1165/98 на Советот

Регулатива (ЕЗ) бр. 1158/2005 на Европскиот парламент и на Советот за изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1165/98

Регулатива (ЕЗ) бр. 1503/2006 на Комисијата за спроведување и изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 1165/98

Регулатива (ЕЗ) бр. 656/2007 на Комисијата за изменување и дополнување на Регулативата (ЕЗ) бр. 586/2001.

6.2 Споделување на податоци

Податоците се испраќаат до Евростат преку eDAMIS,

Податоците се испраќаат до Меѓународниот монетарен фонд преку SDDS+.

7 Доверливост**7.1 Доверливост - политика**

Податоците се индивидуални податоци, заштитени со **Законот за државна статистика** . <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx> Податоците што се прибираат од извештајните единици преку статистичките истражувања или индиректно, од административни или од други извори, се доверливи податоци и се користат исклучиво за статистички цели. Резултатот на статистичката обработка може, исто така, да генерира информации кои се сметаат за доверливи, на пример: анонимизирани индивидуални податоци, табели со многу ниско ниво на агрегација, како и сè уште необјавени податоци. **Политиката за статистичка доверливост** <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=32> ги содржи основните начела што се применуваат во Државниот завод за статистика.

7.2 Доверливост - третирање на податоците

Секој индивидуален или личен податок, независно во која фаза на статистичка обработка се наоѓа, има третман на доверлив податок и може да се користи исклучиво за статистички цели. При објавување на податоците од ова истражување на агрегирано ниво, не се јавува потреба за дополнително третирање на податоците заради обезбедување статистичка доверливост.

8	Политика за објавување
8.1	Календар на објавување
Објавувањето на податоците е во согласност со Календарот на објавување кој се подготвува еднаш годишно, пред почетокот на календарската година, а се ажурира квартално.	
8.2	Пристап до Календарот на објавување
<u>Календар на објавување</u> http://www.stat.gov.mk/Kalendar.aspx	
8.3	Кориснички пристап
Во согласност со политиката за дисеминација, сите корисници имаат еднаков пристап до статистичките податоци во исто време. Податоците се објавуваат на веб-страницата истовремено за сите корисници, кои се информираат од Календарот на објавување и ниеден корисник нема привилегиран третман.	
9	Фреквенција на дисеминација
Месечна.	
10	Достапност и јасност
10.1	Соопштенија
Соопштение: <u>Индекси на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар.</u>	
http://www.stat.gov.mk/PrethodniSoopstenijaOblast.aspx?id=3&rbrObl=15	
10.2	Публикации
Податоците од ова статистичко истражување се расположливи во МАКСтат базата на податоци. Последна публикација: Индекси на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар, 2001 - 2012	

http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=56&rbrObl=15	
10.3	Онлајн база на податоци
<p>МАКСтат базата на податоци - Цени</p> <p>http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef</p> <p>Број на прегледи на податочните табели од МАКСтат = 129.</p>	
10.4	Пристап до микроподатоци
<p>Во согласност со Законот за државна статистика http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx (член 41) и со Политиката за пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели, http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22 податоците што се прибрани за потребите на официјалната статистика може да се користат за научно-истражувачки цели ако не е загрозена нивната директна или индиректна идентификација, т.е. откривањето на индивидуалноста на податокот. Пристапот до микроподатоци евозможен само во просторија на ДЗС, а врз основа на претходно доставено и одобрено барање и потпишан договор.</p>	
10.5	Друго
<p>-Публикации: Месечен статистички извештај, http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=28&rbrObl=37</p> <p>Статистички годишник, http://www.stat.gov.mk/PublikaciiPoOblast.aspx?id=34&rbrObl=37</p> <p>-Податоци кои се испраќаат до Евростат и ММФ и се објавуваат на веб-страниците на овие институции.</p>	
10.6	Документација за методологијата
<p>Методолошко објаснување, национално, http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=3&rbrObl=15</p>	

Методологија за краткорочни деловни статистики, на Евростат,
<https://circabc.europa.eu/sd/a/fd45995c-7bfd-4db0-986e-14ac23072343/Methodological%20manual%202006%20KS-BG-06-001-EN.pdf>

10.7 Документација за квалитетот

Извештај за квалитет за 2015, од ДЗС, http://172.16.1.48/Meta_godini.aspx
 Број на прегледи на метаподатоци = 51.
 Извештај за квалитет за 2015, од ДЗС, во Евростат
https://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/EN/sts_ind_pric_esms_mk.htm

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Посветеноста на Државниот завод за статистика за обезбедување квалитет на производите и на услугите е содржана во:

- **Законот за државна статистика**, <http://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx>
- **Стратегискиот план на Државниот завод за статистика**, <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=6>
- **http://www.stat.gov.mk/pdf/Politika_za_kvalitet_mk.pdf Политиката за квалитет на Државниот завод за статистика.**

како и во постојаните напори за усогласување со **Кодексот за работа на европската статистика** <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2>. Главните аспекти и процедури за управување со квалитет во фазите и потпроцесите од Статистичкиот бизнис процес модел, како и добрите практики и насоките за обезбедување квалитет се документирани во интерен документ Насоки за обезбедување квалитет на статистичките процеси. Потребните влезни и излезни метаподатоци, како и релевантните индикатори за квалитет за одделни потпроцеси, се опишани во документот Упатство за менаџери на статистички истражувања.

11.2 Оценка на квалитетот

Податоците за индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се користат и од страна на бизнис заедницата и од страна на Владата: како економски индикатор, како дефлатор на други економски серии, како основа за индексирање на цените во договорите. Сите нивоа на

агрегација, според регулативите за краткорочни статистики, се пресметуваат и објавуваат на национално ниво и се пренесуваат до Евростат и Меѓународниот монетарен фонд.

-Статистичкото истражување за продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар го задоволува принципот на точност.

-Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување и навремено проследени/испратени до Евростат.

-Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се временски и географски споредливи, обезбедена е меѓудоменска и внатрешна кохерентност на податоците.

12

Релевантност

12.1

Потреби на корисниците

Податоците за индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се користат и од страна на бизнис заедницата и од страна на Владата:

-како економски индикатор:

Индексите ги покриваат ценовните движења со што се овозможува да се предвидат соодветните промени во цените во трговијата. Тие може да се јават како почетен индикатор на инфлациските притисоци во економијата. Овие податоци се користат при формулирањето на фискалната и монетарната политика.

-како дефлатор на други економски серии:

Индексите се користат за да се прилагодат другите економски временски серии на промените на цените.

-како основа за индексирање на цените во договорите:

Индексите најчесто се користат за индексирање на купопродажните договори. Со овие договори обично се определува износот на пари кој треба да се плати во одреден момент во иднината. Може да е договорено да биде вклучена и индексациска клаузула со која се земаат предвид промените на цените.

Индексите се користат за споредба со други држави.

12.2

Задоволство на корисниците

Државниот завод за статистика спроведува **Анкета за мерење на задоволство на корисниците**. <http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=33> Оваа анкета е спроведена во 2009, 2012, 2015 и последната во 2017 година.

12.3

Комплетност

<p>Сите нивоа на агрегација, според регулативите за краткорочни статистики, за индексите на продажните цени на производителите, се пресметуваат и објавуваат на национално ниво и се пренесуваат до Евростат и Меѓународниот монетарен фонд.</p> <p>Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.</p> <p>Комплетност на податоците за Евростат = 100%.</p> <p>Комплетност на податоците за Меѓународниот монетарен фонд = 100%.</p>	
13	Точност и веродостојност
13.1	Севкупна точност
<p>Точноста на податоците се обезбедува преку преземање на мерки за намалување на примерочните и непримерочните грешки, како и дополнителна споредба и анализа на податоците пред тие да бидат објавени.</p>	
13.2	Примерочни грешки
<p>Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.</p>	
13.3	Непримерочни грешки
<p>Грешки при опфат: Во ова статистичко истражување се практикуваат надопфатени единици во однос на целната популација од која што се пресметуваат излезните податоци. Надопфатените единици се користат за ажурирање на единиците од целната популација (замена). Сите податоците за ова статистичко истражување се прибираат со статистички образец (административни извори не се користат). Надопфатеност = 28.62%.</p> <p>Грешки при мерење: Нема појава на грешки при прибирање на податоците. Разликите во вредностите на прибраните со вистинските податоците тековно се обработуваат и не се врши мерење на истите.</p> <p>Грешки при неодговор: Ова статистичко истражување има 100% опфат на единици и белези.</p> <p>Единици без одговор (неопфатени единици од целната популација) = 0%.</p> <p>Белези без одговор = 0%.</p> <p>Грешки при обработка на податоците: Во обработката на податоците, прибраните податоци за продажните цени, при внесувањето, логички се контролираат, се проверуваат отстапувањата на цените во однос на претходниот месец кои се надвор од опсегот од $\pm 10\%$, се контактираат извештајните единици, се проверуваат</p>	

	и анализираат излезните податоци, а за корекциите се повторува постапката за контрола. Не се врши мерење на грешки при обработката на податоците. Грешки во моделот за суперконтрола: Не е применливо.
14	Навременост и точност
14.1	Навременост
	Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се објавуваат најдоцна 30 дена по завршувањето на референтниот период како дефинитивни податоци. Временска разлика до дефинитивните резултати = T+30.
14.2	Точност
	Сите податоци се објавени според роковите во Календарот на објавување и навремено проследени/испратени до Евростат. Временска разлика на објавување на соопштението (просечно месечно) = 0 денови. Временска разлика на проследување во Евростат (просечно месечно) = -6.3 денови.
15	Кохерентност и споредливост
15.1	Географска споредливост
	Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се произведуваат на национално ниво и се усогласени со регулативите за краткорочни статистики. Ова обезбедува споредливост на националните податоци со европските податоци. Податоците се споредливи на НТЕС 1 и 2 (Република Северна Македонија).
15.2	Временска споредливост
	Од јануари 1972 до 2000 година (претходна година = 100), според Единствена класификација на дејности (ЕКД). Од јануари 2001 година по НКД Рев.2 (2015 = 100) и нема прекин на временската серија. Должината на споредливата временска серија е 204 референтни периоди.
15.3	Меѓудоменска кохерентност
	-Продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се споредуваат со годишните податоци од Статистичко истражување за индустријата (годишно) (ИНД.21). Споредувањето се прави, по потреба, за контрола на логичноста на продажните цени. -Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се применливи во пресметките во Национални сметки.

15.4	Внатрешна кохерентност
Внатрешна кохерентност на податоците е обезбедена, податоците се контролираат и анализираат во процесот на производство.	
16	Трошок и оптовареност
Не се пресметува.	
17	Ревизија на податоците
17.1	Политика за ревизија на податоците
Во согласнот со <u>Политиката за ревизија</u> http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
17.2	Практика за ревизија на податоците
<p>Податоците се дефинитивни (конечни) кога првпат се објавуваат.</p> <p>Големи ревизии на податоците се направени при:</p> <ul style="list-style-type: none"> - промени во класификациите (во 2011 со 2005 = 100, број на референтни периоди= 120 (2001M01-2010M12)), - промена на базната година (во 2013 со 2010 = 100, број на референтни периоди= 144 (2001M01-2012M12)). <p>- промената на базната година(во 2015 со 2010=100, број на референтни периоди=216(2001M01-2018M12))</p> <p>Индексите на продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар, за периодот 2001-2009 година, пресметани со базна година 2005, се прилагодени на новата базна година 2010,а од 2015 година податоците за период од 2001-2014 се прилагодени на базна година 2015. Ребазирањето на серијата на податоци пресметани со старата базна година се врши кога секој поединечен месечен индекс се множи со коефициентот кој служи како фактор за ребазирање (Chain factor), а со тоа серијата на податоци се прилагодува (ребазира) на новата базна година.</p>	
18	

	Статистичка обработка
18.1	Извори на податоци
<p>Извор на податоци: Статистичко истражување за продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар.</p> <p>Рамка на која се темели изворот на податоците: Статистички деловен регистар и Статистичко истражување за индустријата (годишно).</p> <p>Методот со кој се прибираат податоците: Примерок, намерен.</p> <p>Критериуми за стратификација:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Деловните субјекти се избираат од Статистичкото истражување за индустријата (годишно), (ги опфаќа сите деловни субјекти кои припаѓаат на секторите В/Б, С/В, Д/Г(група 35.1), освен В/Б0721, В/Б2446, В/Б254, В/Б301, В/Г303, В/Б304, според НКД Рев.2 со 20 или повеќе вработени), според нивното значење и според вкупната продажна вредност (промет) на домашниот пазар на ниво на група (3 цифри). -Производите се избираат од веќе избраните деловни субјекти според вкупната продажна вредност (промет) на домашниот пазар на ниво на група (3 цифри). <p>Големина на примерокот: Избраните деловни субјекти и производи покриваат 82.48% од прометот на домашниот пазар од Статистичкото истражување за индустријата (годишно) во 2010 година.</p> <p>Во примерокот за 2017 година се опфатени 262 деловни субјекти со 723 специфицирани индустриски производи.</p>	
18.2	Фреквенција на прибирање податоци
Месечна.	
18.3	Прибирање на податоците
<p>Податоците за продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар се прибираат со статистичкиот образец: Месечен извештај за продажните цени на производителите на индустриски производи на домашниот пазар (Ц.ДОМА).</p> <p>Статистичкиот образец Ц.ДОМА се испраќа до претпријатијата избрани во примерокот на почетокот на годината по е-пошта. За секое избрано претпријатие се подготвува индивидуален статистички образец. Во образецот се вклучени само репрезентативни производи за избраните претпријатија. Секој избран производ има шифра составена од 10 цифри од ННИП плус 2 цифри за спецификација на производот, назив на производот, единица мерка и објаснување и подетална спецификација за промените на цената.</p> <p>Претпријатијата ги пополнуваат податоците за просечните месечни продажни цени референтниот месец и ги доставуваат до ДЗС, до 15-ти во месецот, за претходен месец.</p>	

18.4	Проверка на податоците
<p>Валидација на податоците во образецот: При приемот на образецот (во Excel по е-пошта) се архивира, евидентира, контролира и внесува со апликацијата (во Access). Со апликацијата се спроведуваат задолжителните контроли според дефинираните правила за валидација. Во случај да има грешки и/или нелогичности се контактираат давателите на податоците. Се контролира опфатноста која треба да биде 100% и месечните движења на цените (споредбено со претходниот месец) кои се надвор од опсегот од $\pm 10\%$. Валидација на излезните податоци: Излезните податоци (индекси) се анализираат и потврдуваат, на ниво на оддел, сектор, главна индустриска група, во однос на претходниот месец, истиот месец од претходната година. Во однос на екстремните вредности излезните податоци (индекси) се анализираат и потврдуваат на елементарно ниво (претпријатие и специфициран индустриски производ).</p>	
18.5	Компилирање податоци
<p>Импутација: Цените на производите кои не се продаваат се превземаат од претходниот месец. Ако производот не се произведува/продава се заменува со сличен производ. На почетокот на годината, се прави годишно ажурирање (замена) на примерокот на претпријатија и специфицирани индустриски производи. Импутација на единици = 9.5%. Импутација на белези = 0%.</p>	
18.6	Прилагодување
<p>Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.</p>	
19	Коментар
<p>Нема коментар.</p>	
A.1	Анекси